

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2013. június 28-i ülése 7. számú napirendi pontja

Tájékoztató a Nemzeti Vízstratégiával kapcsolatos megyei javaslatról

Előadó: dr. Puskás Imre, a Közgyűlés elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

A Nemzeti Vízstratégia vitaanyaga a vízgazdálkodásról, az öntözésről és aszálykezelésről, 2013 márciusában készült el. A stratégia összefoglalását az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmazza. A Nemzeti Környezetügyi Intézet Dél-dunántúli Kirendeltségének munkatársa 2013. május 13. napján megküldte az önkormányzat részére a konzultációs vitaanyag internetes elérhetőségét, és kérte annak véleményezését a csatolt kérdőív kitöltésével. A vélemények megküldésére május 31-ig volt lehetőség.

A Tolna Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 3/2011. (II.18.) önkormányzati rendeletének 63.§. (4) bekezdése alapján: „A Közgyűlés elnöke a Közgyűlés utólagos tájékoztatása mellett - a Közgyűlés át nem ruházható hatáskörbe tartozó ügyek kivételével – dönthet a két ülés közötti időszakban felmerülő mindazon önkormányzati ügyekben, melyekre vonatkozóan jogszabály, bíróság, államigazgatási szerv vagy más hatóság határidő kitűzésével kötelezi, illetőleg azon önkormányzati ügykörben, melyekben a késedelem érdeksérelemmel vagy érdekmúlással jár, feltéve, hogy a döntés az önkormányzat érdekeit nem sérti.”

A Tolna Megyei Önkormányzati Hivatal Területfejlesztési Osztályán dolgozó szakemberek a stratégia vitaanyagát áttekintették és a megküldött kérdőívet kitöltötték. A kérdőíven lehetőség volt egyéni észrevételek megfogalmazására, melyet az előterjesztés 2. számú melléklete foglal össze.

Kérem a Közgyűlést az alábbi határozati javaslat elfogadására!

Tisztelt Közgyűlés!

Határozati javaslat:

**A Tolna Megyei Közgyűlés a .../2013. (VI. 28.)
közgyűlési határozata a Nemzeti Vízstratégia
tárgyában:**

- 1.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Nemzeti Vízstratégia tárgyában született megyei javaslatról szóló tájékoztatást tudomásul veszi
- 2.) A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Nemzeti Vízstratégia véleményezését a határozat 2. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Szekszárd, 2013. június 11.

**dr. Puskás Imre
a Közgyűlés elnöke**

Nemzeti Vízstratégia vitaanyagának összefoglalása

A stratégia, egy összefoglaló helyzetelemzés, problémafelvetés és célmeghatározás után öt fő fejezetben, szakterületenként taglalja a hazai vízgazdálkodás feladatait, majd az intézményi háttér megújításához kapcsolódó teendőket. Minden egyes fő- és alfejezetnél megfogalmaz rövid- (2014-re vonatkozó), közép- (2014-2020 között megvalósítandó) és hosszú távú (2027-ig megvalósítandó) célkitűzéseket.

A fő szakterületek a következők:

I.) Vízgyűjtő-gazdálkodás, vízkeretirányelv (VKI), vízkészlet-gazdálkodás

A fő cél a vizek „jó állapotának” elérése 2015-re, az intézményrendszer fejlesztése és a vízgyűjtő szintű tervezés megvalósítása. A fejezet kitér a szennyezés elleni védekezésre, ezzel kapcsolatban a helyes mezőgazdasági gyakorlat elterjesztésére; a part menti védősávok kialakítására, és a belvízrendezési célokat szolgáló csatornahálózat rekonstrukciójára, illetve annak öntözési célokra történő használatára is.

II.) Területi vízgazdálkodás, öntözés, aszály

A fejezet összefoglalóan a tározási kapacitás növelésének fontosságát emeli ki, mely egyaránt alkalmas a belvízhelyzet mérséklésére és az aszály kezelésére is. Infrastrukturális szinten tervek vannak a vízgazdálkodási társulások helyett a Nemzeti Öntözési Ügynökség felállítására, és Öntözési Alap létrehozására. Fontos továbbá az igénygazdálkodás, a takarékos vízhasználat megvalósítása.

Mind a sík-, mind a dombvidéki vízrendezés tekintetében fontos a terület adottságaihoz igazodó helyes művelési ág megválasztása, illetve a vízrendezési műtárgyak helyzetének rendezése. Fontos továbbá a dombvidéken a többcélú tározók kialakítása (árvízcsúcsok csökkentése, öntözési feladatok).

Alfejezetek:

- 1.) Öntözés
- 2.) Klímaváltozás
- 3.) Síkvidéki vízrendezés
- 4.) Dombvidéki vízrendezés

III.) Települések vízgazdálkodása

Települési szinten a szennyvízkezelés helyzetének javítása az elsődleges, így a legfontosabb feladat a közműöllő bezárása. Ezen kívül a műtárgyak állapotának

javítása, a szennyvíziszapok mezőgazdasági célú hasznosítása helyett energetikai célokra történő használata, a csapadékvizek helyben történő használata, valamint a vízhasználatához kapcsolódó díjképzésben történő állami szerepvállalás jelenik meg a stratégiában.

IV.) Vízkárelhárítás

Elsősorban a tárolókapacitás növelésére kell nagy erőket fordítani, de csak az arra alkalmas területeken (főleg a dombvidéken, de pl. a Duna mentén nem célszerű), valamint a nagyvízi meder karbantartására, és hidrológiai folyosó kialakítására. A fejezet hangsúlyozza a védekezés helyett a megelőzés fontosságát, a védekező szervezetek hierarchiájának helyreállítását, a területhasználat-váltás, valamint a határvízi együttműködések lehetőségét. Kiemeli az infrastrukturális és informatikai, valamint az előrejelző rendszerek fejlesztését (Védelmi Osztagok, Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet).

V.) Kiemelt szakterületek

- 1.) Határvizek (Duna, Tisza, Sajó-völgye)
- 2.) Vízgazdálkodási fejlesztések (finanszírozási helyzet rendezése)
- 3.) Nagy tavaink (Balaton, Velencei-tó, Tisza tó, Fertő-tó; vízminőségi és – mennyiségi kérdések)
- 4.) Hajózási vízügyi fejlesztések (nemzetközi kereskedelmi és idegenforgalmi funkciók)
- 5.) Megújuló energiaforrások (törpe vízierőművek, geotermális energia hasznosítása, ártéri és elöntött erdők fájának biomasszaként történő hasznosítása, szennyvíziszap energetikai hasznosítása)
- 6.) Halastavak (puffer szerep, belvízrendezési szerep)

Intézményrendszer fejlesztése, megújítása

- 1.) Gazdasági és finanszírozási kérdések: tulajdonviszonyok rendezése, szabályozási kérdések
- 2.) Szervezeti felépítés: pl. a Nemzeti Öntözési Ügynökség megalakítása
- 3.) Tudományos háttér: a Halászati és Öntözési Kutatóintézet fontos szerepe
- 4.) Oktatás, képzés

Melléklet a/2013. (VI.28.) közgyűlési határozathoz

Nemzeti Vízstratégia véleményezése

Véleményünk szerint a stratégia nem fektet elég nagy hangsúlyt a mezőgazdasági tevékenység által okozott vízszennyezések kezelésére.

Fontos lenne a víztársulatok egységes törvényi szabályozása. A befizetett tagdíjakból a működés helyett a tényleges feladatellátást kellene finanszírozni.

Kiemelten kellene támogatni a víztakarékos öntözőrendszerek, illetve a vizek tisztítására szolgáló berendezések kifejlesztését és az ehhez kapcsolódó K+F tevékenységet.

A megalakítani kívánt Nemzeti Öntözési Ügynökség, illetve annak területi szervei létrehozása során nagy figyelmet kell majd fordítani a jogkörök, hatáskörök törvényi szabályozására, és azt gondoljuk, hogy a területi szerveket érdemes lenne megyei szinten kialakítani, hiszen, ahogy az a stratégiában is olvasható, a vízgazdálkodás a területrendezéshez, a területfejlesztéshez és a vidékfejlesztéshez szorosan kapcsolódik, és ezek a feladatok is megyei szinten szerveződnek.

A stratégia több fejezetben is foglalkozik a felszín alatti vizek védelmével és fenntartható használatával. Véleményünk szerint ezt a témát akár egy önálló fejezetben is ki lehetne fejteni, annak komplexitása miatt (pl. egészségügyi, energetikai, turisztikai hasznosítás).